אין פלאַנטער פון לעבן . . .

פון מ. ס.

א העכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם מאַתערנעם אידישן לעבן אין אמעריקע

(פאָרזעצונג)

— פאַרוואָס ענטפערסטו ניט ? ער האָט געקוקט מיט זיינע גרויסע און אונעטיקע אויגן אויף זיינע פיינע קער און האָט שווער געאָטעמט.

— האָסטו א היים ?

דער טרעפּ האָט געשאָקלט מיט דעם קאָפּ אויף ניין .

— האָסטו א פאַמיליע ?

דער טרעפּ איז בלאַס געוואָרן. זיין פּנים האָט זיך אויסגעדרייט פון ווייטאָג. זיינע אויגן האָבן זיך אָנגעפילט מיט טרערן. זיינע ציין האָבן געקריצט אזוי ווי אין א שאַרפן ווייטאָג.

— ניין, — האָט ער קוים אַרויסגערעדט.

— א ווייב ?

— ניין.

— קינדער ?

— ניין...

דער מענש וואָס האָט אים אויסגעפרעגט האָט געפילט, אז דער טרעפּ זאָגט ניט דעם אמת, אבער ער האָט אים ניט געקאָנט באווייזן צו זאָגן אַנדערש.

— פון וואַנען קומסטו ? — האָט ער געפרעגט.

ווייטער האָט דער טרעפּ אויפגעהויבן זיין זיינע גרויסע אויגן, וועלכע האָבן געגלאַנצט מיט טרערן, אבער ער האָט נאָט ניט געזאָגט.

— אויב דו וועסט ווייטער אזוי שווייגן, — האָט דער אונטערזוכער אים געשראָקן, — וועקן מיר דיך מיזן פאַריטיקן אין פּריזאָן.

— ביים טרעפּ האָט זיך ווידער אַרויסגערוקן פון מויל :

— איך האָב קיין בײַן ניט געטאָן.

— ניט געטאָן, הא ? וואַרושיג ביסטו געווען אין יענער נאַכט פון טיינגס גיזווינג ?

— דאָרט אין באַרן.

— פון וואַנען ביזטו אהין געקומען ?

— פון ערגעץ ניט.

— ביזט פון אימיצן אנטלאָפן ?

דער טרעפּ האָט מיט פאַרוואונדערונג געקוקט אויף דעם פראַנעשטערער אין האָט געדרייט מיט דעם קאָפּ אויף ניין.

— וואָס דען האָסטו געטאָן דאָרט איינער אליין ?

—איך בין אוועק פון זיי,— האָט דער טרעפּ שטיל געענטפערט.

— פון וועמען ?

— פון די מענשן !

— פאַרוואָס ביזטו אוועק פון זיי ?

—איך ווייס ניט.

דער אונטערזוכער האָט אנגעהויבן רחמנות האָבן אויף אים.

— זאָג וואו דיינע אייגענע געפינען זיך, אפשר וועלן זיי דיך באַפרייען.

דער טרעפּ האָט זיך א כאַפּ געטאָן, אזוי ווי וואָרט אים אָפּגעבראָכן אין אַנגעלויפן אויגן.

— ניין, ניין ! — האָט ער אויסגעשריען מיט שרעק.

— האָסטו קיינעם אויף דער וועלט ?

—ניין, — האָט דער טרעפּ געענטפערט מיט ציטערדיקער ציין.

— דו וועסט מיזן גיין אין פריזאָן,

— האָט דער אונטערזוכער געזאָגט.

דער טרעפּ האָט אַרונטערגעלאָזן דעם קאָפּ.

— דו וועסט פיליכט פאַר'משפט ווערן אויף א לאַנגן טערמין. — האָט דער אונטערזוכער ווייטער געזאָגט.

דער טרעפּ פאָטט נאָך ניערעריקער אַרונטערגעלאָזן דעם קאָפּ.

אין מיט כעס האָט דער אונטערזוכער א געשריי געטאָן צו אים :

— ווער ביזטו ?

דער טרעפּ קוקנדיק אויף אים מיט זיינע אויסגעלאָשענע אויגן האָט געענטפערט :

— איך בין קיינער ניט...

צוויי טרייעלס

די וועלט איז גרויס. די וועלט איז לאַנג. די וועלט איז ברייט,

אָן אז מ'וויל איז די וועלט ניט מער ווי א שפּאַן די גרויס.

די וועלט איז פאַרשווינדענדיק. די מענשן זיינען געמישט, אלערליי קאַלער, אלערליי ניגונגען.

אָן אז מ'וויל, איז די גאַנצע וועלט — איין וועלט, און אלע מענשן האָבן איין פּנים.

צוויי מענשן ווייטן איינער פון דעם אנדערן, נאָר מיט א שיקזאַל וואָס האָט א סך עלאַסטיקייט צווישן זיך.

צוויי מענשן ווייט איינער פון דעם מיטאַמאָל דערפילט ווי אלע וועגן אויף צוריק זיינען פאַר אים אָפּגעשניטן. אליין, מיט זיינע אייגענע הענט, האָבן זיי אָפּגעשניטן אלע וועגן אויף א ברעגן הינטער זיך געבראָכן, געשטערט און מיט יעדן ווייטערן טאָג וואָס איז אוועק, האָט ער אלץ מער דערפילט ווי שווער עס איז צוריקצוקומען אויף דעם וועג, מיט מען פאַרגעסן, וועט זיין פאַמיליע אויך פאַרגעסן... די קינדער וועלן אנהויבן א ניי לעבן... און הוי... זיין חוה'לע... די שיינע, די צאַרטע, זי איז דאָך נאָך אזוי יונג, זי קאָן נאָך אַזויפיל פון לעבן געניסן, אשר וועט זי נאָכאַמאָל התונה האָבן...

ביי דעם נעדאַנק האָט ער דערפילט א שמאַרקן ווייטאָג אין האַרצן. אין דעם מאָמענט האָט ער דערפילט, אז ער וואָלט געקאָנט דורכברעכן וועגן, אויפהויבן זיך אויף די פליגלען פון ווינט, לויפן אויף די פליגלען פון ווינט, ערע הענט ? וואָלטן זיי אים דען ניט נאָכגעשפּירט די ערשטע נאַכט פון זיין באַפרייאונג, אים אַרויסגעשלעפּט פון זיין באַהעלטעניש און אים געלינטשט? אין וואָס איז דער אונטערשייד וואָס פאַר אַן אורטייל מען וועט אַרויסטראָגן איבער אים.

אלץ איז געווען אזוי ווי א נעפּל פאַר זיינע אויגן. אלץ האָט זיך געמישט פאַר אים אין געפרדיקע פאַרבן. אפילו די קלאַנגען, וואָס זיינען דערגאַנגען צו אים, זיינען געקומען אזוי ווי פון ערגעץ ווייט, ווייט. ער איז געווען אזוי ווי א זייטיקער מענש, אזוי ווי ניט פון דאָרט, וואָלט געווען דער אַנגעקלאָגטער און דער וואָס ווערט געמישפּט, נאָר אימעצער אַן אנדערער, א פרעמדער, א ווייטער. ער האָט געענטפערט, "יאָ" און "ניין" אויף די פראַגן וואָס מען האָט אים געשטעלט, אָן אפשטאָל אויבערהויפּט ניט געהערט וואָס מען האָט אים געפרעגט, אפשטאָל האָט ער קלאָר ניט געוואוסט וואָס ער ענטפערט

ער האָט געהערט ווי מען האָט זיך באַראָטן דאָרט אויבן, וואו דער ריכטער איז געזעסן, אבער עס האָט אים ניט פאַראינטערעסירט צו וויסן וואָס דאָרט קומט פאָר. ער האָט געהאָט איין פאַרלאַנג, זיי זאָלן דאָרט וואָס ניכער פאַרטיק ווערן, און אים לאָזן אליין, אליין מיט זיך, מיט זיינע געדאַנקען מיט זיין שווערן, דריקנדיקן אומעט, מיט זיין שווערער, פיינלאַכער טראָגע וואָס ניט זיי, די ווילד-פרעמדע מענשן גרייטן פאַר אים צו, נאָר די שטראָגע וואָס ער אליין האָט געגומען אויף זיך.

ער האָט געהערט ווי דער ריכטער האָט געקלאַפּט אין טיש. ער האָט געהערט ווי די לאַיערס האָבן עפּעס געדערט, געשריען, געפאָדערט. ער האָט געהערט אכט יאָר, צען יאָר, ער האָט ניט געוואוסט וואָס דאָס מיינט. עס האָט אים ניט געשראָקן. עס האָט אים ניט געאַנט. ער האָט דערפילט דער-לייכטערונג ווען מען האָט אים אויסגעפירט פון קאָרט. און ווידער האָט ער זיך געפונען אליין, צווישן שמאָלע, גרויע, פריזאָן-ווענט. — — — — —

— ניין, ניין ! — האָט ער אויסגעשריען מיט שרעק.

— האָסטו קיינעם אויף דער וועלט ?

—ניין, — האָט דער טרעפּ געענטפערט מיט ציטערדיקער ציין.

— דו וועסטו מיזן גיין אין פריזאָן,

— האָט דער אונטערזוכער געזאָגט.

דער טרעפּ האָט אַרונטערגעלאָזן דעם קאָפּ.

— דו וועסט פיליכט פאַר'משפט ווערן אויף א לאַנגן טערמין. — האָט דער אונטערזוכער ווייטער געזאָגט.

דער טרעפּ פאָטט נאָך ניערעריקער אַרונטערגעלאָזן דעם קאָפּ.

אין מיט כעס האָט דער אונטערזוכער א געשריי געטאָן צו אים :

— ווער ביזטו ?

דער טרעפּ קוקנדיק אויף אים מיט זיינע אויסגעלאָשענע אויגן האָט געענטפערט :

— איך בין קיינער ניט...

צוויי טרייעלס

די וועלט איז גרויס. די וועלט איז לאַנג. די וועלט איז ברייט,

אָן אז מ'וויל איז די וועלט ניט מער ווי א שפּאַן די גרויס.

די וועלט איז פאַרשווינדענדיק. די מענשן זיינען געמישט, אלערליי קאַלער, אלערליי ניגונגען.

אָן אז מ'וויל, איז די גאַנצע וועלט — איין וועלט, און אלע מענשן האָבן איין פּנים.

צוויי מענשן ווייטן איינער פון דעם אנדערן, נאָר מיט א שיקזאַל וואָס האָט זיך אַרומגערוקט אויף די גרויע וועגן פון זיין געפענגעניש. האָט ער מיטאַמאָל דערפילט ווי אלע וועגן אויף צוריק זיינען פאַר אים אָפּגעשניטן. אליין, מיט זיינע אייגענע הענט, האָבן זיי אָפּגעשניטן אלע וועגן אויף א ברעגן הינטער זיך געבראָכן, געשטערט און מיט יעדן ווייטערן טאָג וואָס איז אוועק, האָט ער אלץ מער דערפילט ווי שווער עס איז צוריקצוקומען אויף דעם וועג, מיט מען פאַרגעסן, וועט זיין פאַמיליע אויך פאַרגעסן... "יאָ" און "ניין" אויף די פראַגן וואָס מען האָט אים געשטעלט, אָן אפשטאָל אויבערהויפּט ניט געהערט וואָס מען האָט אים געפרעגט, אפשטאָל האָט ער קלאָר ניט געוואוסט וואָס ער ענטפערט

ער האָט געהערט ווי מען האָט זיך באַראָטן דאָרט אויבן, וואו דער ריכטער איז געזעסן, אבער עס האָט אים ניט פאַראינטערעסירט צו וויסן וואָס דאָרט קומט פאָר. ער האָט געהאָט איין פאַרלאַנג, זיי זאָלן דאָרט וואָס ניכער פאַרטיק ווערן, און אים לאָזן אליין, אליין מיט זיך, מיט זיינע געדאַנקען מיט זיין שווערן, דריקנדיקן אומעט, מיט זיין שווערער, פיינלאַכער טראָגע וואָס ניט זיי, די ווילד-פרעמדע מענשן גרייטן פאַר אים צו, נאָר די שטראָגע וואָס ער אליין האָט געגומען אויף זיך.

ער האָט געהערט ווי דער ריכטער האָט געקלאַפּט אין טיש. ער האָט געהערט ווי די לאַיערס האָבן עפּעס געדערט, געשריען, געפאָדערט. ער האָט געהערט אכט יאָר, צען יאָר, ער האָט ניט געוואוסט וואָס דאָס מיינט. עס האָט אים ניט געשראָקן. עס האָט אים ניט געאַנט. ער האָט דערפילט דער-לייכטערונג ווען מען האָט אים אויסגעפירט פון קאָרט. און ווידער האָט ער זיך געפונען אליין, צווישן שמאָלע, גרויע, פריזאָן-ווענט.

(ווייטערעס קומט)

באַערדיגטע פרוי קומט צוריק צו איר לעבעדיקן מאַן

ווען אימעצער פון אונזערע לעזער וואָלט געליעענט די דאָזיקע געשיכטע אין א געשיכטע וואָס ווערט באַצייכנט אלס א "העכסט אינטערעסאַנטער און שפּאַנענדער "ראָמאַן", וואָלטן זיי געהאַלטן אַז אלע אורזאַכן צו גלויבן, אַז די פאַקטן זיינען אויסגעטראַכטע פון דער פאַנטאַזיע פון א רייכן ראָמאַנען שרייבער, און זיי וואָלטן אפשר אויף געהאַלטן אַז א רעכט צו באַהויפּטן אַז אזעלכע זאַכן דאָרפן ניט און האָבן קיינמאָל ניט פאַסירט אויף דער וועלט. אבער די פאַקטן זיינען אמת'ע פאַקטן, אַרויסגענומען פון קאָורט אַרכיוון. און פון קאָרט פאַרהאַנדלונגען, און דאָך לייענען זיי זיך אזוי מערקווירדיק, אַן עס איז באמת שווער אפילו פאַר'ן שרייבער פון די ראָמאַנען שורות, ניט צו קוועטשן מיט די אקסלען אויף דער מיסטעריע אין וועלכער מיר וועלן דאָ דערציילן דעם לעזער די פאַקטן זיינען איינגעהילט.

מיט א צוויי יאָר צוריק האָט מען אין א קליין שטעטל אין ווערמאָנט סטייט געפונען א דערמאָרדעטע פרוי. זי איז געווען אַרום 26 יאָר אלט, ריין, כאַטש ניט דייך געקליידעט, און קיין צירונג אַדער געלט האָט מען ביי איר ניט געפונען. א ווייטערע אונטערזוכונג האָט באַוויזן, אַז ס'איז ניט געווען קיין פאַל פון מאָרד, עס איז געווען א פאַל פון זעלבסטמאָרד, אבער אויף דער זעלבסטמאָרד איז געווען מאָדנע אומפאַרשטענדלעך. דעם קראַנקערס דאָקטאָר האָט בשום ניט געקענט פעסטשטעלן פון וואָס די פרוי איז געשטאָרבן

מען האָט לעבן איר געפונען א צעטעלע. אין וועלכן זי האָט געשריבן, אַז זי האָט באשלאָסן צו שטאַרבן, ווייל זי קען שוין מער ניט קעמפן מיטן' לעבן. מען האָט אויך געפונען לעבן איר א פלעשל אייאָדיין און א פלעשל כלאָראָפאָרם, אבער ווען מ'האָט די פרוי גע-פאָלעסט, האָט מען אין איר אינגעווייד ניט געפונען קיין סמן פון כלאָראָפאָרם און ניט פון אייאָדיין. בין היינט איז ניט געלונגען פעסטצושטעלן אויף קלאָר, פון וואָס פאַר א סאָרט גיפט די פרוי איז געשטאָרבן.

אבער דאָס איז ניט געווען די איינציקע מיסטעריע, וואָס איז געווען פאַרבונדן מיט'ן טויט פון דער דאָזיקער פרוי, וועמעס נאָמען קיינער האָט ניט געוואוסט און ניט געקענט אויסגעפינען. די גרעסטע סענסאַציע איז אַרויס ערשט דאָמאָלסט, ווען א מאַן האָט זיך אָפּגעזוכט און האָט געזאָגט אַז די טויט פון דער ארמיקער געגנט

דאָס זיינען נאָר עטלאַכע פון די צענדליקער סטיילס

:לשנה טובה קאַרדס:

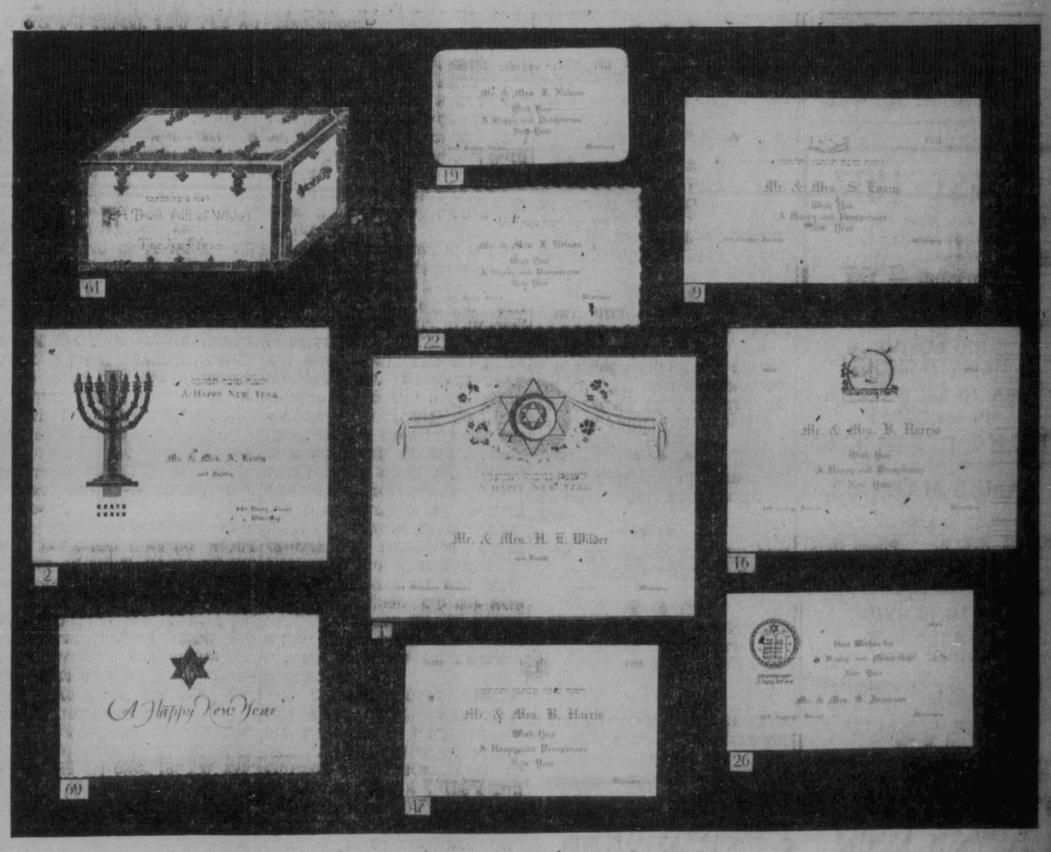

מיר האָבן דעם שענסטן אויסוואָל אין שטאָט. ניט אריין אייער באַשטעלונג איצט — לאָזט עס ניט איבער אויף דער לעצטער מינוט. טעלעפאָנירט אונז אָפּ און מיר וועלן צו אייך צושיקן אונזערע סעמפּלס, אָדער קומט צו אין אונזער אָפיס און מאַכט אייער אויסוואָל

"דאָס אידישע וואָרט"

165 Selkirk Ave. Phones 52 213-55 409

Classified Section קלאַסיפייד סעקשאָן

סעפציעלע פריזן פאַר אַרוועטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג:

איין מאָל, 5ס.	פאַר אַנייט ליין	3 מאָנאַטן, $2.15	אַנייט ליין
פאַר א וואָך, 20ס.	" "	6 מאָנאַטן, $4.00	" "
פאַר א מאָנאַט, 75ס.	" "	פאַר 1 יאָר, $7.50	" "

:: פערזענלאַכעס ::
PERSONAL

היים און אָפיס פאַרניטשור פאַרלאַנגט
פאַר מזומן געלט.
KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. Phone 29 040

מאָטאָר טוריסטן
מיר מאַכן פאַרבינדונגען צווישן מאָטאָריסטן און פאַסאַזשירן, אויף א שער עקספּענס באַזיס. באַראָטונג פריי.
Auto Transportation Bureau
382 Donald St. Phone 86 139

GIBBONS UPHOLSTERY & METAL WORKS
צוזאַמענשטוים אַרבעט א ספּעשעלטי עקספּערט אַרבעט
ראַדיאַיטאָרס, באַרי אַרבעט, טאַנקס,
אפּאַראַטערי
144-6 Fort St., cor. York
Phone 22 667

(באַמערקונג: איך מיין ניט "מאָטאָר-חאַיל" אויף א פאַרסטאַרקטער סטאַרקע. — דערפאַר זעט מען אויך אין חר-גריא אַריין, אויך זייער שטאַרק).

און אז מ'וועט בערענען, וועט ווערן ווייניק, וועט עס ווערן מענשן פאַרבינדן עלעק, וועט קוקן, פאַרקויפן, האַנדלען און מסר מ'וועט ווערן לעבעדיק און מ'לאַך.

* * *

נו, וואָס טוט טאַקע די בראַזיליאַנער רעגירונג? הויבן אויס'ן פייער פאַרברענען אויס'ן פייער גיידעריקערע פאַרטן קאַווע אין מען ניט?

מען בראַזיליאַנער רעגירונג האָט שטאַרק צו לייזן איר קאַווע פון דורך פאַרברענען אויס'ן פייער גיידעריקערע פאַרטן קאַווע אין לאַנד.

וועט, הייסט עס, בלייבן ווייניק קאַווע, אַז בעסערע, וועט עס טייערער, און די בראַזיליאַנער פּלאַנצער אין — וואָס איז נאָך טיקער — קאַווע סוחרים, — מאַכן א לעבן, וועט זיך דאָס אזוי אנהויבן הייסן.

און די אַמעריקאַנער פאַרט רעפּאַרירט איצט אויך צו פאַ נען א ריזיק פאַנ'ס נאַנצן קאַטאַ אין די פאַראייניקטע שטאַטן, כ פאַרבעסערן אויף דעם זעלבן אופן קאַטאַן פאַרק.

אויף דעם זעלבן אופן זעלט מ שון נעראַפּס דערפאַראַנען צו בערענען דעם 200 מיליאָן בוש וויץ זאַפּאַס אין די שטאַטן אַז 150 מיליאָניקן אין קאַנאַדע. — וועקן דריקן דעם ווייץ-פּאַרבר גרונט, אזוי לאַנג ווי זיי וועקן ל די עלעוואַטאָרן, ווי א שטענדיק אונג צו פאַרפּייצן דעם מאַרק.

דאָס וואָס דאָס וואָלט געק קאָסטן עפּלאַכע הונדערט מיליאָ נאַר, איז קיין באַטראַכט ניט. עס זיך צו באַצאָלן א סך מער, אויפ צו ווערן פון'ם נאַרישן קריזיס.

* * *

אויב איר ווילט, האָבן מיר ד מעלט אין א קריזיס פון וועלט נער אויסגעאַרבעט אזא סאַרט מען זאָל די רוסישע פּויערס חרשים נאָכאַמאָל קאָרמענען זאַטן מיט ווייסע, פרישע בולקע.

איך קאָן אייך גאַראַנטירן, קופּ פון די צוויי חרשים, וו בייבן קיין איין ווייץ-קערנדל דער וועגן, אַז עס וועט ווערן א הונגער, אַז אמת'ער, אַז פרייז זיך אויפהויבן היכל-חיך אַז כערס קרעדיטאָרן ווערן נתעשי ברייענדיק פראָספּעריטעט פאַ מען.

איך געדיינק, אין מיינע יאָרן רוסישן סאָלדאַטס פאָרצע פונט טרוקענע, ניט אויסק קאָרענע ברויט, וואָס זאָל אויי ווי לייס אין געהאַט א טעם ד דער סאָלדאַט פלעגט עס א אויפקלייבן די בראָקאַן, אַז פלעגט זיין ביי געלט, פלעגט צו נאָך קאָנען א נאַש טאָן א ש טיקלאַך ווייסע "סיסטע" ווייצ וואָס מען פלעגט דאַרפן קוי איינגעגע געלט.

און ס'איז ממש ניטאָ דער וואָס א רוסישער פויער קאָן אַ פרישע, ווייסע ברויט, און ווי סישע פויערס האָבן זיך ניט ווייסן פון עסן פאַר די לעצ וועט זיי נאָך זיכער צוויי חד געגנט צו סאַפּאַווען זיך מיט א זאַפּאַסן פון דער וועלט.

אבער קאָן דערפון אַרויסקומ א ישרעל: זאָלן די רוסישע אָנהויבן פאַרדער ווייסע ברויט קונדער פון איין'ן פאַמיליע. לערער האָט מעגלאַכקייט צו גיין אין הויסקול. בלויז איינער וואָס רעדט ענגליש זאָל זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט פאַקס 6546.

פאַרלאַנגט א לערער אין א קאָנטרי צו לערנען העברייאיש און אידיש מיט קונדער פון איין'ן פאַמיליע. לערער האָט מעגלאַכקייט צו גיין אין הויסקול. בלויז איינער וואָס רעדט ענגליש זאָל זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט פאַקס 6546.

פאַרלאַנגט א קעכן אויף א פאַר שטונ-סטרים. צו דאָנער אין קאָפּ, אָדער טע לעפאָנירט צו מר. דאָנער 57 066.

אין שטאָט, אין די ביטשעס און אויף אלע הייוועס
אויב איך דאַרפט איבערצומוזן, אָדער וועלכע ס'איז טראַנספּאָר אַרבעט
טעלעפאָנירט צו
סימקינס טראַנספּאָר, 52 540
איר וועט זיין זייער צופרידן
אַרדערט ביי אונז אייערע
האַלץ
די בעסטע האַלץ צו ביליקע פּריזן
Simkin's Transfer
456 Stella Ave. Ph. 52 540

:: צו פאַרקויפן ::
FOR SALE

א פול מאָדערנע הויז פון 7 רומס, מיט אויך פינישינג, סליפּינג באַלקאָנס, אין גוטן אויסגעפיקסטן קאָנדיישאָן, אין אַבערדין עוועניו, ניט ווייט פון מיין פריין $4.000. א גרויסער סעפּ.
אינשורענס פאַר אַלערלייי צוועקן.
געלט צו לייענער אויף ביליקן אינטערעסט.

Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאָנס 761 55 אוז 53 807

בעשעפט געלעגנהייטן

באַנקראָטירטער געשעפט
דעליקאַטעסן, פרוט און גראָסעריי מיט אויך פינישינג, סליפּינג באַלקאָנס, איקער מאַן קאָן מאַכן פיל מער ווי א לעבן, קאָן די וואָך געקויפט ווערן פאַר האַלב פּרייז, אויב אייער קרעדיטאָרס אין גוט קאָנט איר עס קויפן מיט קליינעם קעש. גערייניקט, עס וועט שנעל פאַרקויפט ווערן צו דעם ערשטן בעסטן געשעפטסמאַן. אינפאָרמאַציע בלויז אין אָפיס.

פּוירנישינגס און דריי גודס, א גרעסטער גרעשעפט מיט גרויסע פעלנדאַקטיוו קעש. איר קאָנט עס קויפן מיט $3,000 קעש.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט
ח. פּערלמאַן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
874 Main St. Phone 51 000

שטעלע פאַרלאַנגט
SITUATION WANTED

חזן פאַרלאַנגט שטעלע
אין ערשט קלאַסיקער בעל תפילה מיט א שיינעם הויכן אַנגענעמען טענאָר, וועלכער האָוונט מיט דעם ריינעם און אמת'דיקן נוסח פון אונזערע אבות אבותינו, ביי וועלכן זיי פלעגן אויסניסן זייער האַרץ, זוכט א שטעלע אין שטאָט אָדער קאַנטרי. זיך ווענדן צו דאָס אידישע וואָרט באַקס 6487.

דאַנקאָגונג
דער פּוילי ציון פּאַנערן פּרויען קלוב דריקט אויס א דאַנק צו מרס. פּולמער, שטערמאַן פון די בנות ציון גמילת חסדים פאַראין, און צו אלע מיטגלי-דערינס, פאַר דער ביישטייערונג פון $25.00 פאַר די חלוצות אין אַרץ-ישראל. דער טשעק איז איבערגעגעבן גע-וואָרן דורך מרס. ס. פּאַלאָווסקי, 537 מאַנינטאַנא עוועניו, און מרס. זימבערג, 466 סעלקירק עוועניו.
מרים העסטרין

יעקב שנור ע"ה
מיר דריקן אויס אונזער טיפ-סטען מיטגעפיל צו זיין פרוי און קינדער און צו דער נאָנצער מש-פּחה אין זייער גרויסן פאַרלוסט. מיר זיינען זיי נעטרייסט צו וועלן און מער פון קיין צעל ניט וויסן.
מר. און מרס. מעקס נאָפּמאַן
דאַוזין, מאַנ.

איך וויל איר זאָגן געלייענקען
אויב איר דאַרפט
אינשורענס
פאַר פייער לעבנס פאַרזיכע-רונג
אוטאָמאָביל פייער נאָ-ווער אַפּ
פאָנט מיך
52 619 אָדער 21 989
A. HARRIS אַרעצקי

וואַנצן און קאַקראָוטשעס
פאַרניכטעט. אַרבעט גאַראַנטירט
CHARLES RIESS & CO.
376 Colony St. Phone 33 529

מעמ, וועלכער האָט, צו באַזונדערע ציטן געהאַט חוץ איר, נאָך דריי אַנ-דערע ווייבער. מרס. פּעקאַרד דער-ציילט, אז זי האָט ווירקלאַך געהאַט אמאָל אָנגעשריבן א צעטל, אז זי וויל באַגיין זעלבסטמאָרד, ווייל דאָס לעבן איז אין מיאוס געוואָרן, און אז זי האָט קיינמאָל ניט געוואוסט וואָס דאָס איז אַהינגעקומען. פון דעם איז זי פאַר-ליצאַי געקומען צום שלום, אז דער דאָ-זיקער ראָמאַע, וועלכער איז געווען צו-פיל פאַרפלאָנטערט מיט זיינע ווייבער, האָט איינע פון זיי דערמאָרדעט, האָט אַרויסגע'נגב'עט ביי מרס. פּעקאַרד איר צעטעלע און האָט עס אַריינגעלייגט צו דער דערמאָרדעטער, כדי מען זאָל מיי-נען, אז זי איז אָנגענגען זעלבסטמאָרד.

האָט מען אָנגעהויבן זוכן דעם דאָ-זיקן ראָמאַע און מען האָט אים אַרעס-טירט. עס איז אבער ביז איצט נאָך אלץ ניט פעסטגעשטעלט געוואָרן, צי ער האָט אימעצן פון זיינע ווייבער דערמאָרדעט.

כמעט אין דער זעלבער צייט איז אויך וואָלף גאַרבער דורכגעגאַנגען א משפט.

וואָלף גאַרבער האָט געוואוסט, אז זיין לאַיער מר. זייד האָט געטאָן אלעס וואָס מען'באַדאַרף, האָט אונטערשמירט וואו ס'איז נויטיק געווען, און האָט ניט דערלאָזט אז מר. גאַרבערס קיים זאָל פאַרקומען. אין אַפּענעם קאָורט. עס האָט אבער דאָך געמוזט אַרויסקומען אַז האָט אבער דאָך געמוזט אַרויסקומען אַז א געוויסע פּראָצעס-פאַרמע, כדי רייניצ-ציאָוואַשן דעם אָנגעקלאָגטן, און אויך פאַר דעם האָט גאַרבער געציטערט, האָט זיך געשראָקן און איז געווען גער-וועזן, אז קיין מענש האָט אין יענע טעג ניט געקאָנט רירן צו אים.

— איך מאַכט מיך נערוועז מיט אייער נערוועזיטעט, — האָט דער לאַ-יער איינמאָל צו אים געזאָגט, — ווער-ליק איר פירט זיך אויף, קאָן מען טאַקע אין דער אמת'ן מיינען, אז איר פילט זיך אין עפּעס שולדיק...

אלעמאָל, ווען דער לאַיער פלעג אים מאַכן אזא באַמערקונג, פלעגט זיך גאַר-בער אויפכאַפּן ווי אַן אָפּגעבריטער און אויסשרייען מיט אלע כחות :

— ניין, ניין !..

דאָס האָט געדאַרפט מיינען : ניין, ער איז ניט שולדיק... גאַרבער האָט מיט דעם געשריי אזוי ווי געוואָלט פאַר-טומלען זיך אליין, זיך אליין איינרעדן אַז ער איז אין קיין זאַך ניט שולדיק. ער האָט אליין אויך געוואָלט גלויבן אין זיין אונשולד, פונקט ווי די אַנדע-רע, אַרום אים, האָבן דאָס געגלויבט.

גאַרבער האָט זיך ניט קיין קאָנקוס צו גלויבן אזא זאַך אויף זיך אליין. ער האָט זיך צו גוט געקאָנט. ער האָט רחמנות געהאַט אויף זיך אליין, פאַר-וואָס ער איז אזוי אין ניט אַנדערש, פאַרוויצנטערט אין די הענט, זיך אליין איבערצומאַכן.

די נאַכט זאַך איז געהאַלטן געוואָרן אין דער גרעסטער געהיימעניש. זייער ווייניק מענשן האָבן וועגן דעם געוואוסט, נאָר גאַרבערס האָט זיך אויס-געוויזן, אז די נאַכט וועלט ווייסט פון דעם, אז אלע מענשן וואָס ער באַ-געגנט קוקן אויף אים מיט קרומע בליקן, און אז זיי קערן זיך אָפּ פון אים מיט עקל.

אין די דאָזיקע טעג האָט וואָלף גאַר-בער זיך אַרומגעדרייט ווי א שאַטן, סיי ביי זיך אין שטוב, סיי אין געשעפט. ער האָט זיך ווייניק געמישט אין די ביזנעס. ער האָט זיך געמישט צווישן די קלוירקס. אזוי ווי ער וואָלט אומסיסטן געזוכט זיי איינצומיידן. ער איז געווען נערוועז, שטענדיק ברוגז און דער מענערזשער מר. גרין, האָט זיך איינמאָל באַקלאָגט פאַר די קלוירקס, אַז ער ווייסט ניט וואָס מיט מר. גאַר-בער איז אַפּגעקומען, פאַרוואָס ער איז די לעצטע צייט שטענדיק אזוי אויפגע-רעגט. די געשעפטן גייען, דאָכט זיך ניט ערגער ווי אלעמאָל . . .

(ווייטערעס קומט)

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS